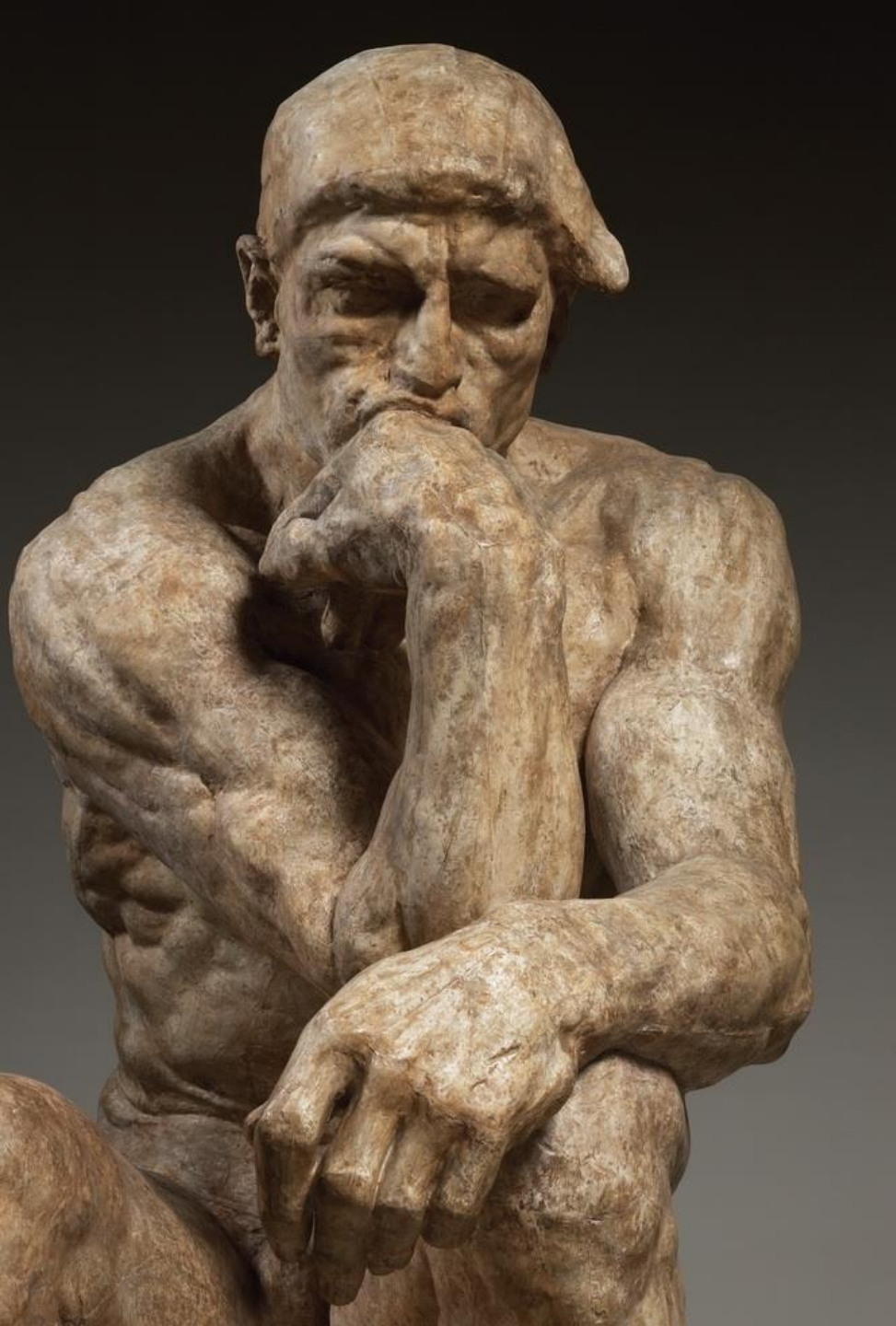

Het schoolvak filosofie

Een 'vragen-en denkvak'

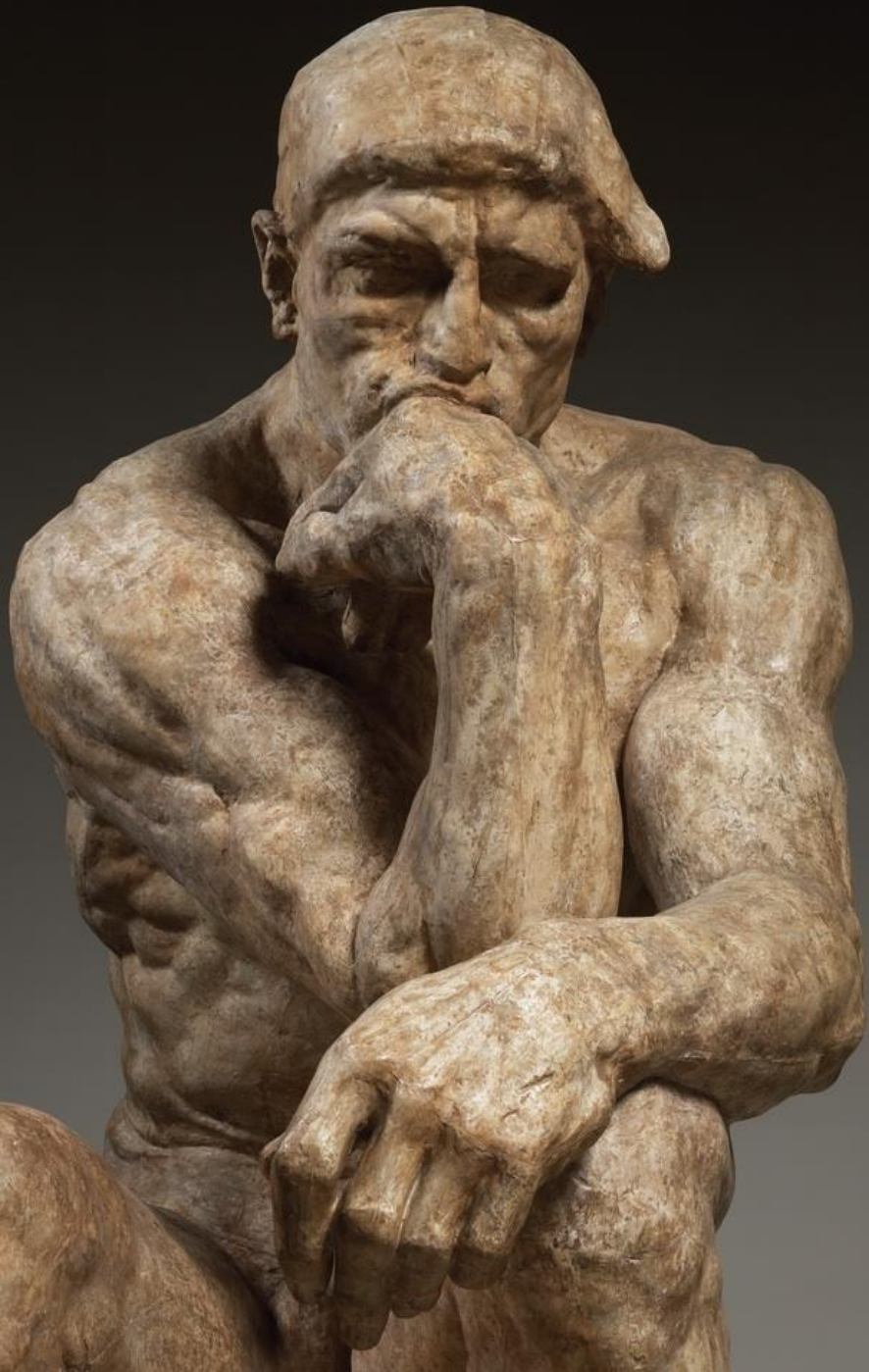

Wat leer je bij filosofie?

- Een ***filosofische mens*** te zijn of te worden!
- Wil zélf **denken**; *autonoom*.
- Kan goed argumenteren & *logisch* denken.
- Stelt kritische vragen: *hoezo, waarom, waardoor, wat zijn je uitgangspunten?*
- Wil **waarheden** ontdekken.
- Heeft een **open** mind.
- **Zelfkritisch**: hoe denk? Wie ben ik? Wat wil ik?

Vragen waarover? Voorbeelden

- *Wie moet de macht hebben in een samenleving? → **wat is macht?***
- *Kunnen alleen mensen denken of dieren of computers ook? → **wat is denken?***
- *Heeft de mens een onstoffelijke kern (ziel) of is hij alleen een biologisch organisme (materie)? → **wie / wat is de mens?***
- *Mag ik alleen aan mijn eigen belang denken? → **is egoïsme goed?***
- *Wanneer is iets een leugen of nepnieuws? → **wat is waarheid?***
- *Mogen we als staat terroristen martelen als we hiermee veel levens kunnen redden? → **wanneer is een daad slecht?***
- *Is wetenschap de meest betrouwbare, zekere manier om kennis te verkrijgen? → **wat is kennis?***
- *Enz., enz.*

Jezelf als denkende mens vormen

Denken over hoe je kunt

Denken

Jouw bewustzijn of geest.

Indeling in onderwerpen op Havo en Vwo

4 – 5
havo

Filosofische
antropologie.

Ethiek.

Sociale filosofie.

4-5-6
VWO

Kennistheorie

Wetenschapstheorie

metafysica

Examenthema:

Havo - 22-25:
**waarom
democratie?**

Vwo – 24-27:
**mens-techniek en
wetenschap**

Komt filosofie terug in het HBO en het WO?

- Ja! Als (deel-)vak bij de studies:
  - Ethiek → *geneeskunde; rechten; psychologie; pedagogiek,...*
  - Rechtsfilosofie → *rechten;*
  - Filosofie v.d. geschiedenis → *geschiedeniswetenschappen;*
  - Cultuurfilosofie → *cultuurwetenschappen, culturele antropologie, geschiedenis;*
  - Filosofische antropologie → *psychologie, culturele antropologie, geneeskunde; pedagogiek;*
  - Wetenschapsfilosofie/kennistheorie/logica → *natuurwetenschappen; sociale wetenschappen; psychologie;*
  - Geschiedenis v.d. filosofie → *propedeuse van bijna alle vakken*
  - Sociale & politieke filosofie → *politicologie, sociologie, geschiedenis, bestuurskunde*
  - Taalfilosofie → *taalwetenschappen*

Komt filosofie terug in het HBO en het WO?

- Ook als vaardigheid:
  - Kritisch denken;
  - Conceptueel denken (begripsmatig denken);
  - Lezen van moeilijke teksten;
  - Analyseren van problemen;
  - Opsporen van vooronderstellingen;
  - Presenteren.

Komt filosofie terug in het HBO en het WO?

- En als kennis:
  - Van de belangrijkste **kernbegrippen** van filosofische en wetenschappelijk denken: *empirisme, rationalisme, feit, verificatie, falsificatie, contracttheorie, dualisme, monisme, deductie, inductie, enz.*
  - van de invloedrijke **theorieën** van belangrijke filosofen: o.a. *Plato, Aristoteles, Descartes, Locke, Hume, Kant, Foucault, Sartre, e.v.a.*
  - Van belangrijke **denkrichtingen** en cultuurstromingen: *relativisme, universalisme, positivisme, fenomenologie, existentialisme, realisme, idealisme enz.*